

Balatonkerülő vitorlásverseny rajtját, sőt, még aznap délután a Tihanyi Bencés Apátság alatt egy cukrászdában fagyizva figyelhattuk, ahogy a félsziget peremén feltűnnek a leggyorsabb katamarán rohanók fekete vitorláit, és a hajók befutnak a füredi célba.

A következő, 2023. évi diákolimpiát Japán rendezi Tokióban⁶. A versenyre való felkészülést a négy vidéki és a budapesti szakkör segíti:

Budapest: *Szász Krisztián* (BME Fizikai Intézet, Budafoki út 8.),

Miskolc: *Zámborszky Ferenc* (Földes Ferenc Gimnázium, Hősök tere 7.),

Pécs: *Pálfalvi László* (Pécsi Tudományegyetem Fizikai Intézet, Ifjúság útja 6.),

Szeged: *Sarlós Ferenc* és *Csányi Sándor* (Szegedi Tudományegyetem, Dóm tér 9.),

Székesfehérvár: *Orosz Tamás* (Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar, Budai út 45.).

A szakkörökkel kapcsolatos további tudnivalók, elérhetőségek, aktualitások és a felkészülést segítő anyagok a fizika diákolimpiai szakkörök hivatalos honlapján olvashatóak: <http://ipho.elte.hu>. A fenti szakkörökön kívül elsősorban önálló munkával, a KöMaL elméleti és mérési feladatainak rendszeres megoldásával és a hazai fizikaversenyeken való rendszeres részvétellel lehet készülni a jövő évi fizikai diákolimpiára.

Eredményes felkészülést kívánunk!

Sarkadi Tamás és **Tasnádi Tamás**, csapatvezetők

**A Nemzetközi Csillagászati
és Asztrofizikai Diákolimpiáról
és válogatóversenyéről,
az Athletica Galacticáról**

Napjainkban egyre népszerűbb a titokzatos űr felfedezése, a csillagok fürkészése. A különböző technikai fejlesztések, távcsövek, a világháló nyújtotta tér-terjesztése mind segítik ennek a világnak a megismerését.

A csillagászat a felfedezés tudománya. Ahogy az égbolt, úgy a lehetőségeink is határtalanok. Az *Athletica Galactica* verseny kiváló alkalom és lehetőség arra, hogy megtalálja a jövő középiskolás kozmikus tehetségeit, akiknek a kisujjában van a fizika, a matematika és az informatika. A mozgalom nem új keletű, már több mint 10 éve van jelen hazánkban.

A kezdetektől a Bajai Observatórium Alapítvány égisze alatt futott a felkészítés. Olimpikonjaink évről évre egyre eredményesebben szerepeltek a Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimpián (IOAA). Aztán 2019-ben már hazánk

⁶ <https://ipho2023.jp>

rendezte az eseményt, ahol a Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont is részt vett a szervezésben.

Az évek múlásával egyre népszerűbbé vált a verseny. Nőtt a jelentkezők száma, ezzel párhuzamosan a szakmai felkészítők is egyre többen csatlakoztak a jobb eredmények elérésének érdekében. Ennek okán született meg tavaly, a Kolumbia által szervezett diákolimpián az első magyar IOAA aranyérem.

Ez a növekedés adott okot arra, hogy legyen egy beazonosítható elnevezése a versenynek. Megszületett az *Athletica Galactica*, amely Magyarországon egyedülálló megmérettetés középiskolások számára. A fizika és matematika terén kiemelkedő, a csillagászat és az űrkutatás iránt érdeklődő diákok egy háromfordulós tornán vesznek részt, amelynek a végén az országos válogatókon továbbjutott 25 diák közül kiválasztásra kerül a legjobb 10 versenyző. Az ő diákolimpiai felkészítésüket szakmai csapatunk veszi át.

A felkészítés három felkészítő hétvégéből, heti feladatsorokból, valamint egy felkészítő és válogató táborból áll, amelyek során a diákok mind elméleti, mind gyakorlati tekintetben olimpiai szintre fejlődhetnek. Ezenfelül pedig a nagy megmérettetést megelőzi egy miniolimpia, amelyet szomszédos országokkal forgó rendszerben tartunk minden évben. Idén Szlovénia adott otthont ennek az eseménynek, jövőre pedig várhatóan Horvátország szervezi meg.

Küldetésünknek érezzük, hogy segítséget biztosítsunk a diákok és tanárok számára ismereteik bővítéséhez, gyakorláshoz. Tesszük ezt egy korábbi olimpiakönyv, *Dálya Gergely* által írt, már az egyetemeken által is használt könyvvel. Ez a kötet az olimpia témaköreit felölelő elméleti összefoglalás mintafeladatokkal, laikusoknak és a szakmának egyaránt. Hamarosan nyomtatásban is megjelenik emellé egy feladatgyűjtemény megoldókulccsal és magyarázatokkal. Távcsohasználati és ismereti tanfolyamainkkal próbálunk hozzájárulni ahhoz, hogy a diákok bátran tudjanak tanáraikhoz fordulni segítségért. Ehhez a kezdeményezéshez az ország több pontján megtalálható partnereink is csatlakoztak.

Az *Athletica Galactica*-ra, valamint magára az IOAA-ra szükséges elméleti és gyakorlati tudás elsajátítását diákolimpiai szakköri hálózat segíti, amely ország-szerte, különböző szinteken folyó munkájával éppúgy helyet ad a teljesen kezdő, mint a már nem először versenyző diákoknak. Sőt a résztvevők egy remek, motívált, összetartó és vidám csapat tagjaivá is válnak.

IOAA Olimpiai Szakkör, Budapesten és online

Az Olimpiai Szakkör 2013 óta alkotja a szakköri hálózat gerincét, felkészítve a matematikából és fizikából tehetséges, 10–12. osztályos diákokat az *Athletica Galactica* döntőjének szintjére. A szakkört volt diákolimpikonok tartják, akik a döntő utáni keretfelkészítésben is részt vesznek, Kalup Csilla, az ELTE Csillagászati Tanszéke doktoranduszának szakkörvezetésével.

A szakkörök az ELTE TTK látymányosi campus Északi Tömbjében folynak szeptembertől a döntőig, kb. kéthetente, szombatonként, 09:00 és 14:00 között, de online csatlakozásra is lehetőség van. Az első három szakkör időpontja szeptember 17., október 1. és október 22. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Budapesti alapozó szakkör és vidéki szakkörök

Az Újpesti Könyves Kálmán Gimnáziumban a matematikai, fizikai és csillagászati tudást megalapozó szakkört tart Udvardi Imre matematika-fizika szakos tanár 8-10. osztályosoknak. A szakköri foglalkozások péntekenként 15:00-tól 18:00-ig vannak, amelyeket 22:00-ig távcsövezés követ az iskola Kulin Csillagdájában. Első alkalom: október 7.

A fentiek mellett számos vidéki szakkör is felkészülési lehetőséget kínál. További információ a szakkörökről, valamint jelentkezési információ a

<https://athleticagalactica.hu/orszagos-szakkori-halozat>
címen található.

Aki kedvet érez magában, hogy részese legyen egy kiváló csapatnak, vagy csak foglalkoztatja, hogy mi mindent rejt a csillagos ég, a csodálatos univerzum, csatlakozzon a megadott elérhetőségeken.

Akik ki szeretnék próbálni magukat a hazai válogató versenysorozaton, hogy felmérjék tudásukat, azok pedig alább olvashatják, hogy miként tudnak jelentkezni.

FELHÍVÁS az **Athletica Galactica** Kárpát-medencei Középiskolai Csillagászati és Asztrofizikai Versenyre

A Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Kárpát-medence magyar ajkú középiskolás diákjai számára országos versenyt hirdet. Ismét keressük azokat a középiskolai pedagógusokat, akik a fizika és matematika terén kiemelkedő, a csillagászat és az űrkutatás iránt érdeklődő középiskolásokat ösztönzik a nevezésre, s felkészülésüket segítik a háromfordulós verseny során. Tanári támogatásukkal hozzájárulnak a hazai döntőben való megmérettetésre, így lehetőséget adva a legtehetségesebb diákok számára a Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimpián (IOAA, International Olympiad on Astronomy and Astrophysics) való részvételre, amelyet Lengyelország szervez 2023. augusztus végén.

A döntőbe jutó diákok legjobbjaiból kerülnek ki a magyar nemzeti diákolimpiai keret tagjai.

A 2022-es Athletica Galactica verseny fordulóinak időpontjai:

- I. (iskolai) forduló: 2022. november 16. (szerda), 15.00 óra (időtartam: 120 perc);
- II. (iskolai) forduló: 2022. december 14. (szerda), 15.00 óra (időtartam: 120 perc);
- III. (iskolai, számítógépes) forduló: 2023. január 11. (szerda), 15.00 óra (időtartam: 120 perc);

Országos döntő (terv): 2023. március 24–26.

Jelentkezni honlapunkon (www.athleticagalactica.hu), érdeklődni az alábbi elérhetőségeken lehet:

Vincze Nikolett +36 30 683 6154
info@athleticagalactica.hu